

Charter van het auditcomité en de interne auditdienst - Universiteit Antwerpen

Goedgekeurd door de Raad van Bestuur op datum van 07/11/2023

**Interne audit
Campus Middelheim
Gebouw A
Middelheimlaan 1
2020 Antwerpen**

Telefoon: +32 3 265 38 20
Kathleen.maetens@uantwerpen.be

Inhoud

Goedgekeurd door de Raad van Bestuur op datum van 07/11/2023.....	1
Charter van het auditcomité	4
Art. I.1. Samenstelling.....	4
§1 Leden	4
§2 Vaste en andere genodigden	4
§3 Duur van het mandaat	4
§4 Voorzitterschap	4
§5 Vergoeding	5
Art. I.2. Missie.....	5
Art. I.3. Bevoegdheden	5
Art. I.4. Opdracht	6
§1 De doeltreffendheid van het risicobeheer en de organisatiebeheersing	6
§2 De kwaliteit en betrouwbaarheid van de financiële en de operationele rapportering	6
§3 Externe en interne wet- en regelgeving en gedragsregels.....	6
§4 Interne audit.....	6
§5 Revisor.....	7
§6 Rapportering	7
§7 Single Audit	7
Art. I.5. Werking van het auditcomité	8
§1 Frequentie van vergaderen	8
§2 Agenda en voorbereidende stukken	8
§3 Voorzitterschap van het auditcomité.....	8
§4 Vergaderingen	8
§5 Volmachten	9
§6 Beslissingen	9
§7 Notulen.....	9
Art. I.6. Evaluatie	9
Art. I.7. Gegevensbescherming.....	9
Charter van de interne auditdienst.....	10
Art. II.1. Missie	10
Art. II.2. Aard van de activiteiten.....	10
§ 1 Assurance en consulting.....	10
§2 Risicobeheer	10
§3 Organisatiebeheersing	10
Art. II.3. Positionering, onafhankelijkheid en objectiviteit	11
Art. II.4. Bevoegdheden	12
Art. II.5. Auditplanning.....	13

Art. II.6. Zekerheidsverstrekkende en raadgevende dienstverlening.....	13
Art. II.7. Relatie met tweedelijnsfuncties en met externe toezichthouders.....	13
Art. II.8. Professionalisme	14
Art. II.9. Gegevensbescherming.....	14

Charter van het auditcomité

Art. I.1. Samenstelling

§1 Leden

Het auditcomité telt ten minste drie leden, de voorzitter inbegrepen. Het auditcomité bestaat uit een meerderheid van onafhankelijke leden. Er is een evenwichtige samenstelling van interne en externe leden van Universiteit Antwerpen (UAntwerpen). De voorzitter van de Raad van Bestuur wordt elke vergadering uitgenodigd als waarnemer. Minstens één lid kan beschouwd worden als een financieel expert. Maximum twee derde van de leden is van hetzelfde geslacht.

De leden worden aangesteld door de Raad van Bestuur. Enkel de aangestelde leden hebben stemrecht.

De leden waken erover dat hun lidmaatschap verenigbaar is met hun andere functies en mandaten.

Leden die hun ontslag als lid wensen te geven vóór het einde van hun mandaat, doen dit schriftelijk aan de voorzitter van het auditcomité en de voorzitter van de Raad van Bestuur. Het ontslag wordt geagendeerd de eerstvolgende Raad van Bestuur. Nieuwe kandidaturen worden opgevraagd door de leden van het auditcomité, in overleg met de voorzitter van het auditcomité, en worden voorgelegd aan de andere leden van het auditcomité. De voorzitter van het auditcomité neemt een beslissing, rekening houdend met de formele vereisten zoals gender, competentie, ... en legt dit voorstel voor aan de Raad van Bestuur van de UAntwerpen.

Als geheel beschikt het auditcomité over voldoende kennis inzake risicobeheer, organisatiebeheersing, governance, financiën, interne en externe audit en het hoger onderwijs. Het auditcomité heeft voldoende affiniteit met de publieke sector en de werking van interne auditdiensten.

§2 Vaste en andere genodigden

De rector, de algemeen beheerder, de CFO/financieel beheerder, de interne auditdienst, de risicobeheerder, de revisor en indien noodzakelijk ook andere werknemers van de instelling, kunnen uitgenodigd worden om deel te nemen aan enkele of alle vergaderingen van het auditcomité wanneer dit nodig wordt geacht.

Daarnaast kunnen andere personen dan de leden en de vaste genodigden, in hoofde van hun functie of deskundigheid uitgenodigd worden.

Vaste en andere genodigden hebben geen stemrecht.

§3 Duur van het mandaat

Het mandaat van de leden duurt vijf jaar en is eenmaal hernieuwbaar. De leden van het auditcomité worden aangesteld door de Raad van Bestuur op voordracht van de voorzitter van het auditcomité.

§4 Voorzitterschap

De leden van het auditcomité verkiezen, na overleg met de voorzitter van de Raad van Bestuur, onder hun leden een voorzitter die benoemd wordt door de Raad van Bestuur.

De voorzitter van het auditcomité is vrij van elke band met het management en de organisatie en wordt aangeduid op basis van relevante deskundigheid in socio/non-profitorganisaties en heeft ervaring m.b.t. interne en externe audit. Omwille van de onafhankelijkheid van het auditcomité, kan de voorzitter van de Raad van Bestuur niet aangeduid worden als voorzitter van het auditcomité.

De voorzitter van het auditcomité kan en is bereid om voldoende tijd te spenderen aan zijn opdracht.

§5 Vergoeding

Aan de externe leden wordt een presentievergoeding van 125 EUR per vergadering uitbetaald via onkostennota, hetzij als bestuursvergoeding, hetzij via factuur. De voorzitter ontvangt het dubbele. Verplaatsingskosten worden vergoed via het reglement dat van toepassing is op de personeelsleden van de UA Antwerpen.

Art. 1.2. Missie

De missie van het auditcomité bestaat erin de Raad van Bestuur bij te staan in zijn toezichtfunctie en deze op onafhankelijke wijze in het nakomen van zijn verantwoordelijkheden op volgende domeinen te adviseren:

- De doeltreffendheid van het risicobeheer, de organisatiebeheersing en interne auditdienst;
- De kwaliteit en betrouwbaarheid van de financiële en de operationele rapportering;
- De naleving van externe en interne wet- en regelgeving en gedragsregels;
- Het deugdelijk bestuur.

Art. 1.3. Bevoegdheden

Het auditcomité heeft een adviserende bevoegdheid en staat de Raad van Bestuur bij in zijn toezichtfunctie.

Het auditcomité kan elk advies formuleren aan de Raad van Bestuur die het op grond van zijn toezichtfunctie noodzakelijk acht.

De Raad van Bestuur garandeert de autonome en onafhankelijke werking van het auditcomité. Het auditcomité rapporteert rechtstreeks aan de Raad van Bestuur.

Het auditcomité heeft de bevoegdheid om vrij onderzoek te vragen of te voeren, mogelijks via interne audits of via externe consultancy, omtrent alle opdrachten van UA Antwerpen. Het auditcomité kan om het even welke auditopdracht laten uitvoeren, op vraag of eigen initiatief. Het kan hiervoor een beroep doen zowel op de medewerkers van de interne auditdienst als op een externe dienstverlener. Het auditcomité kan onafhankelijk advies inwinnen met betrekking tot zaken die tot de verantwoordelijkheid van het auditcomité behoren.

Het auditcomité kan zich voor de uitvoering van haar opdracht laten bijstaan door de risicobeheerder, de revisor, de interne auditdienst en elke andere relevante functie.

Bij de aanstelling, evaluatie of het ontslag van de interne auditor wordt de goedkeuring gevraagd van het auditcomité.

Art. 1.4. Opdracht

§1 De doeltreffendheid van het risicobeheer en de organisatiebeheersing

- Het auditcomité houdt toezicht op de systemen voor organisatiebeheersing en risicobeheer opgezet door de organisatie. Het auditcomité evalueert de systemen voor organisatiebeheersing en risicobeheer die door het uitvoerend management worden opgezet teneinde te verzekeren dat de belangrijkste risico's (inclusief de risico's die verband houden met de conformiteit met bestaande wetgeving en reglementering) op gepaste wijze worden geïdentificeerd, beheerd en gerapporteerd. Met het oog op de opvolging door de Raad van Bestuur stelt het auditcomité een beoordeling op;
- Het auditcomité houdt toezicht op de actieplannen inzake organisatiebeheersing en risicobeheer en op de monitoring en voortgang ervan;
- Het auditcomité houdt toezicht op de koppeling tussen het risicobeheer en de interne auditplanning;
- Het auditcomité hoort de risicobeheerder minstens jaarlijks over de belangrijkste risico's waaraan de UAntwerpen wordt blootgesteld, de risicomethodologie en de performantie van het risicobeheer en organisatiebeheersingsysteem.

§2 De kwaliteit en betrouwbaarheid van de financiële en de operationele rapportering

- Het auditcomité gaat de integriteit van de financiële informatie na, waarbij het nauwkeurige, volledige en consequente karakter van de informatie beoordeeld wordt;
- Het auditcomité bespreekt één keer per jaar de jaarrekening van de UAntwerpen.

§3 Externe en interne wet- en regelgeving en gedragsregels

- Het auditcomité evalueert de effectiviteit van de systemen voor het monitoren van het naleven van wet- en regelgeving alsook de maatregelen in geval van niet-naleving;
- Het auditcomité houdt toezicht op het beheer van het frauderisico. Het auditcomité wordt formeel ingelicht bij elk vermoeden van fraude waarbij er een financieel risico gepaard gaat. Het auditcomité onderneemt in dat verband onmiddellijk de gepaste actie.

§4 Interne audit

- Het auditcomité waakt over de goede werking van de interne auditdienst;
- De interne auditdienst rapporteert rechtstreeks aan het auditcomité;
- Het auditcomité keurt de personeelsbezetting, de organisatiestructuur en de methodologie goed;
- Het auditcomité doet een budget voorstel dat dan door Raad van Bestuur wordt geëvalueerd. De Raad van Bestuur keurt finaal het budget goed, samen met dit van de gehele UAntwerpen.
- Het auditcomité waarborgt dat de interne auditdienst niet belemmerd wordt in zijn werkzaamheden;
- Het auditcomité verzekert de onafhankelijkheid van interne audits;
- Het auditcomité keurt het interne audit plan alsook alle wijzigingen hieraan goed;
- Het auditcomité houdt toezicht op de rapporten van de interne auditdienst, met inbegrip van de auditaanbevelingen en de acties die door het management als antwoord hierop worden geformuleerd;
- Het auditcomité zal in overleg met de interne auditdienst:
 - Kennis nemen van de problemen die de interne auditor heeft gekend bij de taakuitvoering;
 - Nagaan of de toegang van de interne auditor tot interne informatie werd beperkt;
 - Kennis nemen van alle veranderingen die de interne auditor tijdens de uitvoering van audits aan het auditprogramma heeft moeten aanbrengen.

§5 Revisor

- Het auditcomité fungeert als belangrijk aanspreekpunt voor de externe revisor. Het auditcomité bespreekt de resultaten van de externe audit met als doel een zo volledig mogelijke auditdekking en een zo doeltreffend mogelijke aanwending van de middelen te verkrijgen;
- Het auditcomité maakt aanbevelingen aan de Raad van Bestuur over de benoeming, de herbenoeming of het ontslaan van de revisor. Het auditcomité geeft advies over de bijhorende voorwaarden, de onafhankelijkheid van de externe revisor en de doeltreffendheid van het externe auditproces. Worden niet bedoeld: de regeringscommissaris en het Rekenhof;
- Het auditcomité kijkt nauwlettend toe op de onafhankelijkheid van de revisor:
 - Het auditcomité neemt jaarlijks kennis van de brief waarin de revisor zijn onafhankelijkheid bevestigt;
 - Het auditcomité neemt jaarlijks kennis van de brief waarin de revisor alle voor de universiteit verrichte bijkomende diensten vermeldt;
 - Het auditcomité voert overleg met de revisor over de bedreigingen voor de onafhankelijkheid van de revisor en de veiligheidsmaatregelen die zijn genomen om deze bedreigingen in te perken, zoals door hem onderbouwd.
- Het auditcomité heeft minstens éénmaal per jaar een ontmoeting met de externe revisor;
- Het auditcomité streeft naar maximaal overleg over het werkprogramma van de externe revisor;
- Zo snel als mogelijk na jaarafsluiting van de rekeningen, en voor de voorlegging ervan aan de Raad van Bestuur, bespreekt het auditcomité met de revisor zijn jaarlijkse auditrapport met inbegrip van de managementletter en de managementreplik;
- Het auditcomité zal de resultaten van de audit bespreken met de revisor, waarbij in het bijzonder wordt nagegaan:
 - Of de jaarrekening een waarheidsgetrouw en volledig beeld geeft;
 - Of de boekhoudkundige regels correct werden toegepast evenals de waarderingsregels, zoals die werden goedgekeurd door de Raad van Bestuur;
 - Of er belangrijke fouten, problemen en vaststellingen zijn die aan het licht kwamen tijdens de audit;
 - Of er belangrijke boekhoudkundige correcties moeten worden uitgevoerd en of er specifieke auditaanbevelingen zijn;
 - Of de representatiebrieven getekend zijn door het management;
 - Wat de management letter inhoudt en welk het antwoord is van het management op het oordeel, de bevindingen en aanbevelingen van de revisor;
 - Wat het beleid is inzake het leveren van non-audit diensten door de revisor, rekening houdend met relevante ethische richtlijnen hieromtrent.

§6 Rapportering

- De voorzitter van het auditcomité rapporteert formeel aan de Raad van Bestuur over de werkzaamheden van het auditcomité en over alle zaken die binnen de verantwoordelijkheden van het auditcomité vallen;
- Het auditcomité ziet erop toe dat er een vrije en open communicatie is tussen de interne auditdienst, de revisor, de leden van het college van beheer en de Raad van Bestuur;
- Het auditcomité maakt aanbevelingen aan de Raad van Bestuur, over alle zaken die het passend acht binnen zijn opdracht waar actie of verbetering nodig is.

§7 Single Audit

- Het auditcomité onderschrijft het principe van single audit waarbij de interne auditdienst en de externe controleactoren, vermeld in het Besluit van de Vlaamse Regering betreffende controle en single audit die van toepassing is op de universiteiten dd. 9 oktober 2015, hun auditwerkzaamheden op elkaar afstemmen

met respect voor ieders autonomie, regelgeving en specifieke verantwoordelijkheden. Dit verzekert een adequate auditafdekking en beoogt dubbel werk te vermijden, de controlelast voor de geauditteerden te verminderen en de kostenefficiëntie van de audits te verhogen.

Art. I.5. Werking van het auditcomité

§1 Frequentie van vergaderen

Het auditcomité komt minstens 4 maal per jaar samen. Indien de omstandigheden dit vereisen kan het auditcomité extra vergaderingen beleggen. De voorzitter kan bijkomende vergaderingen bijeenroepen. Als minstens twee leden dit verzoeken of op vraag van de voorzitter van de Raad van Bestuur, roept de voorzitter van het auditcomité een bijkomende vergadering bijeen.

De planning van de vergaderingen voor het volgende kalenderjaar wordt voorbereid door de interne auditdienst en wordt geagendeerd op de laatste vergadering van het lopende werkjaar, ter goedkeuring door de leden van het auditcomité.

§2 Agenda en voorbereidende stukken

De voorzitter van het auditcomité stelt de agenda van de vergadering op. De leden van het auditcomité kunnen tot ten laatste tien kalenderdagen voor de vergadering agendapunten indienen bij de voorzitter. De interne auditdienst stelt het dossier van de vergadering samen en maakt dit, na goedkeuring door de voorzitter, over aan de leden en vaste genodigden van de vergadering, ten minste vier kalenderdagen voor de vergadering. Bij de start van een vergadering kunnen agendapunten toegevoegd worden mits ten minste de helft van de leden akkoord gaat.

§3 Voorzitterschap van het auditcomité

De voorzitter van het auditcomité opent en sluit de vergadering, leidt de besprekingen en beschikt daartoe over het vereiste gezag.

Indien de voorzitter verontschuldigd is, zit het stemgerechtigde lid met de hoogste anciënniteit of bij gelijke anciënniteit het oudste lid van het auditcomité de vergadering voor.

§4 Vergaderingen

Als tijdens een vergadering van het auditcomité een punt behandeld wordt dat het persoonlijk belang van een lid of een vast genodigde raakt, verlaat de betrokkene de vergadering gedurende de behandeling van dat punt. De leden worden geacht (fysiek of online) aanwezig te zijn op alle vergaderingen van het auditcomité en worden verondersteld voorafgaand aan de vergadering de agenda en de voorbereidende stukken door te nemen. Als de leden verhinderd zijn, brengen ze de voorzitter hiervan vooraf op de hoogte.

Ingeval van hoogdringendheid kan de voorzitter alle beslissingen nemen, mits deze gemotiveerd worden. De beslissingen van de voorzitter van het auditcomité worden op de eerstvolgende vergadering van het auditcomité bekrachtigd.

De leden van het auditcomité eerbiedigen de waarde en het eigendom van de door hen ontvangen informatie en maken deze niet kenbaar zonder de vereiste toelating, behoudens hiertoe een wettelijke of professionele verplichting bestaat. De aanwezigen zijn gehouden tot geheimhouding. De vergaderingen zijn niet openbaar.

§5 Volmachten

Een lid van het auditcomité kan zich laten vertegenwoordigen door een ander lid van het auditcomité, mits schriftelijke volmacht. Elk lid van het auditcomité kan drager zijn van ten hoogste één volmacht. Een volmacht geldt voor één vergadering.

§6 Beslissingen

Het auditcomité neemt zijn beslissingen in principe in consensus. De voorzitter van het auditcomité treedt bemiddelend op in geval zich discussiepunten voordoen. Indien geen consensus kan worden bereikt, wordt er gestemd. Bij staking van stemmen is de stem van de voorzitter van het auditcomité doorslaggevend.

§7 Notulen

Van iedere vergadering worden ontwerpnotulen opgesteld door de interne auditdienst. Deze ontwerpnotulen worden na de vergadering aan de leden en de vaste genodigden bezorgd voor nazicht en op de eerstvolgende vergadering goedgekeurd. De notulen worden ondertekend door de voorzitter en de stemgerechtigde leden van het auditcomité. De notulen worden niet openbaar gemaakt.

Alle documenten, in het bijzonder de agenda's, de beslissingen en notulen, worden bewaard conform de termijnen geldig voor de stukken van de Raad van Bestuur.

Het auditcomité stelt in het eerste kwartaal een jaarverslag op van de uitgevoerde werkzaamheden m.b.t. het auditcomité en interne auditdienst van het vorige werkjaar en legt dit voor aan de Raad van Bestuur.

Art. 1.6. Evaluatie

Het auditcomité evalueert minstens één keer per 5 jaar zijn werking en effectiviteit.

In het kader van deze evaluatie zal een individuele vragenlijst worden voorgelegd aan de leden van het auditcomité. De resultaten hieruit worden besproken tijdens een vergadering van het auditcomité en voorgelegd aan de Raad van Bestuur.

Art. 1.7. Gegevensbescherming

Het auditcomité verzamelt en verwerkt enkel de gegevens die strikt nodig zijn voor het beoogde resultaat. Bij voorkeur worden anonieme gegevens verzameld. Het auditcomité bewaart de verzamelde gegevens niet langer dan noodzakelijk op een opslagmedium voorzien van zeer beperkte lees- en schrijfrechten.

Charter van de interne auditdienst

Art. I.1. Missie

De interne auditdienst staat het auditcomité en de Raad van Bestuur bij in de uitoefening van hun verantwoordelijkheden en opdrachten zoals gedefinieerd in het charter van het auditcomité. De interne auditdienst vervult deze taak door het uitvoeren van objectieve analyses en evaluaties en door het formuleren van aanbevelingen met betrekking tot de aan haar onderzoek onderworpen activiteiten. Op een deskundige, objectieve en onafhankelijke manier verschaft de interne auditdienst een redelijke zekerheid over de geschiktheid en de doeltreffendheid van het risicobeheer, de organisatiebeheersing en de governance. De interne auditdienst wil een betrouwbare raadgever zijn en bijdragen tot de realisatie van de doelstellingen van UAntwerpen en de verbetering van haar werking.

Art. II.2. Aard van de activiteiten

§ 1 Assurance en consulting

De International Standards on Auditing (ISA) definiëren de interne audit als een functie van de entiteit die assurance- en advies activiteiten uitvoert die zijn opgezet om de effectiviteit van de governance, risicobeheersings- en organisatiebeheersingsprocessen van de entiteit te evalueren en te verbeteren.

Assurance diensten zijn de reguliere auditopdrachten die voortvloeien uit het auditplan opgesteld door de interne auditdienst en goedgekeurd door het auditcomité.

Consulting of adviesverleningsopdrachten zijn die opdrachten waarbij de interne auditor een raadgevende, begeleidende of faciliterende rol heeft.

De onafhankelijke en objectieve assurance en consulting diensten zijn bedoeld om meerwaarde te leveren en de activiteiten van de universiteit te verbeteren.

§2 Risicobeheer

De interne auditdienst zal het risicobeheer evalueren en zal door assurance en consulting opdrachten bijdragen aan de verbetering ervan. De interne auditdienst kan de entiteit ondersteunen bij het identificeren en evalueren van significante blootstellingen aan risico's en bij het bijdragen aan de verbetering van risicobeheer en organisatiebeheersing (inclusief de effectiviteit van het financiële verslaggevingsproces).

De interne auditdienst kan de universiteit ondersteunen bij het ontdekken van fraude, in een coördinerende en adviserende rol in samenwerking met externe instanties en auditoren.

§3 Organisatiebeheersing

Organisatiebeheersing is het geheel van maatregelen en procedures die ontworpen zijn om een redelijke zekerheid te verschaffen dat UAntwerpen:

- De vastgestelde doelstellingen bereikt en de hieraan verbonden risico's kent en beheerst;
- De relevante wetgeving, reglementen en procedures naleeft;
- Over betrouwbare financiële en beheersrapportering beschikt;

- Op een effectieve en efficiënte wijze werkt en de beschikbare middelen economisch inzet;
- De activa beschermt en fraude voorkomt.

De interne auditdienst zal de geschiktheid en effectiviteit van de organisatiebeheersing evalueren en zal het continu verbeteren promoten.

De interne auditdienst kan door het auditcomité specifieke verantwoordelijkheid toegewezen krijgen voor het beoordelen van interne beheersingsmaatregelen, het evalueren van de werking daarvan en het aanbevelen van verbeteringen daarin. Hierdoor verschaft de interne auditdienst een bepaalde mate van zekerheid over de interne beheersingsmaatregel.

De interne auditdienst kan van het auditcomité de opdracht krijgen om de middelen te beoordelen die zijn gebruikt bij het identificeren, erkennen, waarderen, rubriceren en rapporteren van financiële en operationele informatie, en om specifiek onderzoek te doen naar afzonderlijke items, inclusief het in detail toetsen van transacties, saldi en procedures.

De interne auditdienst kan van het auditcomité de opdracht krijgen om de doelmatigheid en doeltreffendheid van de operationele activiteiten te beoordelen, inclusief niet-financiële activiteiten van een entiteit.

De interne auditdienst kan van het auditcomité de opdracht krijgen om het naleven van wet- en regelgeving en overige externe voorschriften, en van de beleidslijnen en instructies van het management en van andere interne procedures, te beoordelen.

Art. II.3. Positionering, onafhankelijkheid en objectiviteit

De standaarden m.b.t. risicobeheer en interne audit vereisen de onafhankelijkheid van de interne auditdienst om objectieve assurance en adviezen te kunnen geven over de toereikendheid en effectiviteit van governance en risicobeheer. De interne auditdienst rapporteert haar bevindingen, na goedkeuring door het auditcomité, aan het management en de Raad van Bestuur om continue verbetering te bevorderen en te faciliteren. Daarbij kan de interne auditdienst overwegen assurance van andere interne en externe organen te verkrijgen.

De onafhankelijkheid van de interne auditdienst van de verantwoordelijkheden van het management is cruciaal voor haar objectiviteit, autoriteit en geloofwaardigheid. Deze onafhankelijkheid wordt tot stand gebracht door: verantwoording aan de Raad van Bestuur; vrije toegang tot mensen, middelen en gegevens die nodig zijn om haar werkzaamheden af te ronden; en het onpartijdig en ongehinderd plannen en leveren van auditdiensten. Omdat de interne auditdienst onafhankelijk moet zijn van het management, verschaft deze assurance de grootste mate van objectiviteit en zekerheid, die verder gaat dan wat het uitvoerend management en de risicobeheersfuncties de Raad van Bestuur kunnen bieden, ongeacht de rapportagelijnen.

De Raad van Bestuur van UAntwerpen heeft ervoor gekozen om risicobeheer en interne audit te laten uitvoeren door dezelfde persoon. De richtlijnen van het Institute of Internal Auditors stellen dat de combinatie van risicobeheer en interne audit in sommige gevallen mogelijk is, als het belang voor de organisatie aangetoond wordt en duidelijk vermeld wordt welke beheersmaatregelen in plaats zijn om de onafhankelijkheid van de interne auditdienst te verzekeren. Om deze onafhankelijkheid te garanderen, moeten het doel van de rolcombinatie, de positionering in de organisatie en de bevoegdheden en verantwoordelijkheden vastgelegd worden.

- Doel van de gecombineerde functie:
Risicobeheer en interne audit zijn beide tools voor een effectief risicobeheer en effectieve organisatiebeheersing. Hoewel beiden een ander doel en andere verantwoordelijkheden hebben, zijn ze

sterk aan elkaar gerelateerd. De combinatie van beide rollen, moet ertoe leiden dat de risicobeheersing en assurance vorm krijgen binnen één geïntegreerd systeem, gebruik makende van een gelijkaardige methodologie, procedures, principes en tools.

De combinatie van beide rollen maakt de integratie mogelijk tussen de inspanningen van de Raad van Bestuur om de risico's onder controle te houden en de uitvoering van assurance activiteiten. Het intern auditplan kan zo ingezet worden als tool om de business strategie te ondersteunen, in plaats van deze uitsluitend te onderwerpen aan controle.

De verwevenheid van risicobeheer en interne audit creëert de opportuniteit om het ontwerp van de beheersmaatregelen te evalueren, voor deze geïmplementeerd worden, zonder de diensten te onderwerpen aan formele audits. Dit moet de gedragenheid van zowel risicobeheer als van interne audit binnen de organisatie in snel tempo vergroten. Het moet het bewustzijn en begrip vergroten van de systemen, processen, risico's en beheersmaatregelen in relatie tot de doelstellingen en strategie.

- Positionering in de organisatie

De gecombineerde functie bestaat voor ca. 60% uit risicobeheer en ca. 40% interne audit. In functie van de belasting van de interne auditor kunnen deze percentages wijzigen.

Om de onafhankelijkheid van de interne auditdienst maximaal te garanderen, wordt voor de interne auditactiviteiten functioneel gerapporteerd aan de voorzitter van het auditcomité. Administratief ressorteert het hoofd interne audit onder de CFO/financieel beheerder. De interne auditdienst heeft rechtstreekse toegang tot de voorzitter van de Raad van Bestuur en tot de voorzitter van het auditcomité. Wat betreft de risicobeheeractiviteiten, is er een inhoudelijke rapportering aan de CFO/Financieel beheerder.

- Bevoegdheden en verantwoordelijkheden

De risicobeheerder is verantwoordelijk voor het ontwikkelen, implementeren, monitoren en verbeteren van het risicobeheersysteem, zoals gedefinieerd in het Enterprise Risk Management handboek van de UA Antwerpen.

De interne auditor verschaft op een deskundige, objectieve en onafhankelijke manier een redelijke zekerheid over de geschiktheid en de doeltreffendheid van het risicobeheer, de organisatiebeheersing en de governance. De interne auditdienst moet potentiële belangenconflicten vermijden door hierin een onafhankelijke positie te handhaven. De perceptie van onafhankelijkheid is hierbij een belangrijk aspect. Om deze onafhankelijkheid en objectiviteit te garanderen, worden voor de interne auditdienst volgende basisprincipes gehanteerd:

- De interne auditdienst doet een beroep op externe expertise/consultancy om de tweedelijnsfuncties te onderwerpen aan een interne audit;
- Op basis van het beginsel van onafhankelijkheid vereisen de standaarden dat de interne auditor zich onthoudt van het controleren van die activiteiten waarbij hij inhoudelijk betrokken was, minstens gedurende één jaar;
- Voor alle thema's waar een potentiële betrokkenheid is, die hiërarchisch onder de CFO/financieel beheerder vallen of waar er een potentieel belangenconflict zou kunnen zijn naar aanleiding van de gecombineerde tweede en derdelijns functie, wordt de interne audit geoutsourcet, onder coördinatie van de interne auditor en onder toezicht van het auditcomité.

Het auditcomité waakt erover dat de onafhankelijkheid en objectiviteit niet in het gedrang komen.

Art. II.4. Bevoegdheden

Alle activiteiten, processen, entiteiten, onderdelen, ... van UA Antwerpen behoren tot het werkterrein van de interne auditdienst.

Voor de uitvoering van auditopdrachten heeft de interne auditdienst toegang tot gebouwen, lokalen, data, informatie, notulen, documenten, bestanden, eigendommen, goederen, ... rekening houdend met de interne afspraken, veiligheidsvoorschriften en -procedures.

De dienst kan aan elk personeelslid of aan elke betrokkene informatie opvragen. De geauditeerden verlenen alle medewerking die nodig is om het auditwerk te vergemakkelijken.

De interne auditdienst is gehouden tot discretieplicht. Alle informatie die zij in haar bezit krijgt of aanmaakt is vertrouwelijk en wordt met de nodige discretie behandeld. Deze informatie wordt niet openbaar gemaakt, tenzij de dienst hiertoe wettelijke verplicht is.

De dienst heeft geen bevoegdheid om operationele taken uit te voeren of om de activiteiten van personeelsleden te sturen.

Art. II.5. Auditplanning

De interne auditdienst stelt een jaarlijkse auditplanning op en legt deze ter goedkeuring voor aan het auditcomité. Deze auditplanning is dynamisch van aard en is gekoppeld aan het strategisch en operationeel risicobeheer. Om het interne auditplan af te stemmen op het risicobeheer:

- Overleggen het auditcomité en de interne auditdienst minimaal één keer per jaar met de CFO/financieel beheerder;
- Wordt bij de opmaak van het intern auditplan de input van de Raad van Bestuur naar aanleiding van de monitoring van de strategische en operationele risico's overwogen;
- Is er een duidelijke koppeling tussen de actieplannen inzake risicobeheer en de activiteiten van de interne auditdienst.

Art. II.6. Zekerheidsverstreckende en raadgevende dienstverlening

De zekerheidsverstreckende dienstverlening betreft de uitvoering van auditopdrachten. De interne auditdienst streeft naar een geïntegreerde aanpak, waarbij zowel operationele, compliance als financiële aspecten worden geauditeerd. Daarnaast kan de dienst ook andere, gespecialiseerde auditopdrachten uitvoeren. Indien de interne auditdienst niet over de nodige deskundigheid beschikt of wanneer de onafhankelijkheid niet kan gegarandeerd worden, kan een beroep worden gedaan op een (externe) dienstverlener.

De raadgevende dienstverlening betreft advies en aanverwante activiteiten aan de Raad van Bestuur, het management en andere personeelsleden. Het advies is bedoeld om toegevoegde waarde te leveren en de operationele werking van UAntwerpen te verbeteren, zonder de onafhankelijkheid van de dienst in het gedrang te brengen.

Art. II.7. Relatie met tweedelijnsfuncties en met externe toezichthouders

De interne auditdienst zal informatie uitwisselen en activiteiten coördineren met de tweedelijnsfuncties en met externe toezichthouders (Regeringscommissaris, commissaris-revisor, Rekenhof, NVAO, ...).

In het kader van het BvR van 7 oktober 2015 betreffende controle en single audit in Vlaams Hoger Onderwijs stemmen de interne auditdienst en de externe toezichthouders hun auditinspanningen op elkaar af. Dit verzekert een adequate auditafdekking en herleidt dubbele werkzaamheden tot een minimum.

Rapporten van tweedelijnsfuncties en externe toezichthouders kunnen worden voorgelegd aan het auditcomité.

Art. II.8. Professionalisme

De interne auditdienst zal het 'International Professional Practices Framework (IPPF)' van het Institute of Internal Auditors respecteren. De interne auditdienst past een programma van kwaliteitsbewaking toe. Dit programma is gericht op de evaluatie van de conformiteit met het IPPF en van de effectiviteit en de efficiëntie van de dienst. Het programma bestaat uit zowel interne als externe kwaliteitsbewaking.

De werkwijzen en methoden die gehanteerd worden binnen de dienst worden gebundeld in een audithandboek.

Art. II.9. Gegevensbescherming

De interne auditdienst verzamelt en verwerkt enkel de gegevens die strikt nodig zijn voor het beoogde resultaat. Bij voorkeur worden anonieme gegevens verzameld. De interne auditdienst bewaart de verzamelde gegevens niet langer dan noodzakelijk op een opslagmedium van de interne auditdienst voorzien van zeer beperkte lees- en schrijfrechten.

De interne auditdienst deelt haar reguliere auditrapporten standaard enkel met het auditcomité en de verantwoordelijken van het auditdomein die de scope van de auditopdracht gevalideerd hebben. De interne auditdienst deelt auditrapporten enkel met andere personen indien zij een legitiem belang hebben en na akkoord van het auditcomité of de hogervermelde verantwoordelijken van het auditdomein.
